

**HÖGRE
REVISORSEXAMEN
Del II**

December 2009

© Revisorsnämnden 2009

HÖGRE REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum: 2 december 2009
Skrivtid: 2 x 4,5 timmar, varav 4,5 timmar för del II
Krav för godkänt resultat: 75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelning av poäng på olika uppgifter

Hjälpmedel

Alla hjälpmedel är tillåtna, med följande undantag:

- All uppkoppling mot t ex Internet, servrar eller liknande är förbjudet
- All kommunikation med andra personer är förbjudet

Rekommenderat arbetssätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av provet. Det är av särskild vikt att:

- använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
- fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängtal
- beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden

Utformning av svar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor. Vid avgivande av svar bör du:

- svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språk
- ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar
- markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa

För de fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller utskrifter från PC, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan – beroende på motiveringar – också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift – eller deluppgift – bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fyra poäng:

Poängsättningen innebär följande

- 4 p – Bra svar
- 3 p – Tillfredsställande svar
- 2 p – Vissa brister
- 1 p – Stora brister
- 0 p – Uteblivet eller felaktigt svar

Uppgift 3	Beautyscene AB	Poäng
	Deluppgift 3.1	6
	Deluppgift 3.2	4
	Deluppgift 3.3	4
	Deluppgift 3.4	<u>12</u>
Summa		26

Uppgift 4	Kampanjmakaren AB	Poäng
	Deluppgift 4.1	8
	Deluppgift 4.2	4
	Deluppgift 4.3	6
	Deluppgift 4.4	<u>6</u>
Summa		24

Lycka till!

3. Beautyscene AB (publ) (26 p)

Bakgrund

Beautyscene AB introducerades på NGM Equity sommaren 2007. Bolaget säljer kläder och accessoarer med inriktning på exklusivt dam- och barnmode. Beautyscene säljer sina kollektioner via agenter till mer exklusiva varuhuskedjor i Europa, Asien och USA. Planer finns även på att öppna egna butiker. Bolaget har ingen egen tillverkning utan tillverkningen sker hos fristående underleverantörer. Beautyscenes omsättning uppgick till ca 500 Mkr under 2008 och beräknas öka med ca 15 % under 2009. Rörelsemarginalen förväntas ligga konstant kring 20 % och likviditeten är god. Antal anställda uppgår till ca 65, huvudsakligen designers och marknadsförare.

De två grundarna av Beautyscene är även de största ägarna med sammanlagt 33 % av rösterna i bolaget. I övrigt är ägandet spritt och aktien har en hög omsättning. VD fram till slutet av 2008 var Karl Eriksson, som tillika är en av grundarna. Ekonomichef är Rosa Lilja. Du är huvudansvarig revisor sedan årsstämman 2007.

Räkenskapsår är kalenderår och bolaget tillämpar IFRS i koncernen och RFR 2.2 i moderbolaget.

Deluppgift 3.1

I samband med börsintroduktionen i början av 2007 har bolaget haft en gedigen genomgång av sin redovisning och man tillämpar IFRS i koncernen. I samband med att bolaget söker uppköpskandidater i syfte att kunna växa har de dock blivit medvetna om att reglerna är under förändring innebärande att bl a den reviderade IFRS 3 och IAS 27 måste tillämpas från och med räkenskapsåret 2010.

Uppgift (6 p)

Redogör kortfattat för tre väsentliga skillnader mellan nu tillämpad IFRS 3 och reviderad IFRS 3 samt en väsentlig skillnad mellan nu tillämpad IAS 27 och reviderad IAS 27. Ange i svaret hur redovisningen ska göras 2009 respektive 2010.

Deluppgift 3.2

Bolaget har bra relationer med sin bank men har fått gå med på vissa lånevillkor (covenants) avseende det lån man har varit tvungen att ta upp för att klara vissa likviditetssvackor under 2009. Lånevillkoren innebär att bolaget ska uppfylla krav på vissa nyckeltal samt inte ta upp några andra krediter utan bankens medgivande. Det framgår av bolagets avtal med banken att banken kräver ett intyg från dig som revisor i samband med varje kvartal om att bolaget uppfyller kraven. Bolaget har bett dig att utfärda ett sådant intyg.

Uppgift (4 p)

- a. Vilka olika typer av intygande kan du avge avseende bolagets villkor, vilka regelverk är i så fall tillämpliga för uttalandet och vad innebär de?
- b. Vilka förhållanden ska upplysas om i årsredovisningen om bolaget bryter mot de särskilda lånevillkoren?

Deluppgift 3.3

Eftersom bolagets aktier handlas på en reglerad marknadsplats ska Svensk Kod för Bolagsstyrning följas. Ursprungligen har bolaget tänkt att hela styrelsen ska utgöra revisionsutskott, men med tiden har styrelsen börjat se fördelarna med att ha ett förberedande utskott vad gäller frågor kring bl a finansiell rapportering och intern kontroll. Du får ta del av den av styrelsen föreslagna arbetsordningen för revisionsutskottet. Bland de iakttagelser du gör är att du kommer att bli kallad till att delta i samtliga de fyra möten som revisionsutskottet planerar per år och du förväntas delta under hela mötet. Styrelsen föreslår därför att du inte längre ska kallas till de två ordinarie styrelsemötena som du brukar delta i under året utan i stället ska revisionsutskottets ordförande, som ju ändå kommer att vara närvarande på styrelsemötena, att redogöra för revisionsutskottets arbete.

Uppgift (4 p)

- a. Hur kommenterar du detta med avseende på revisorns kommunikation med styrelse och revisionsutskott?
- b. Är det lämpligt att du medverkar vid samtliga revisionsutskottsmöten?

Deluppgift 3.4

Du har i början av mars 2009 avslutat granskningen av bolaget för 2008 och ett fåtal frågeställningar kvarstår. Du överväger nu hur du ska hantera dessa frågeställningar i samband med att du ska utforma revisionsberättelsen:

- a. En person i ledningsgruppen upptog i juni 2008 ett lån uppgående till 2 Mkr från bolaget för att kunna finansiera köp av aktier i bolaget. Under september utsågs denna person till vice VD.
- b. Bolaget har erhållit en skriftlig anmärkning från NGM Equity, som också publicerat den på sin hemsida i anonymiserad form. Anmärkningen gäller det förhållandet att bolagets delårsrapport för andra kvartalet 2008 inte undertecknats i enlighet med gällande regelverk. Överträdelsen bedöms inte haft väsentlig betydelse för investerarnas bedömning av bolagets resultat och ställning och en strängare påföljd än skriftlig anmärkning har därför inte meddelats bolaget.
- c. VD, Karl Eriksson, ansvarar för kontakten med agenter och marknadsföringen av Beautyscene på den amerikanska marknaden. För att underlätta affärerna har han under början av 2008 investerat i en fastighet på Manhattan med tanke på att inrätta ett så kallat "show room" för Beautyscene, kontor åt sig själv och med en övernattningslägenhet som bolagets personal ska kunna utnyttja under sina frekventa affärsresor till New York. Investeringen, inklusive finansieringen har skett i Beautyscenes namn. Styrelsen fick kännedom om transaktionen i samband med att styrelsemötet i maj hölls på plats i New York. På programmet stod då även invigningen av bolagets nya show room. Styrelsen tilltalades av idén med att äga en

fastighet på Manhattan och godkände transaktionen i efterskott. Under hösten 2008 kom Karl att tillbringa allt mer av sin arbetstid i New York och det stod så småningom klart att han, samtidigt som han aktivt sålde av sitt innehav i Beautyscene, arbetade med att etablera en egen, konkurrerande, verksamhet. Övernattningslägenheten i New York hade kommit att utnyttjas exklusivt av Karl som kontor för hans nystartade verksamhet. Karl ombads av styrelsen att omedelbart lämna bolaget. Botten hade samtidigt gått ur fastighetsmarknaden och värdenedgången på fastigheten var ansenlig. I slutet av 2008 och början av 2009 skedde en återhämtning på fastighetsmarknaden varför bolaget bedömer att någon bestående värdenedgång ej föreligger.

Uppgift (12 p)

Hur agerar du som bolagets revisor och kommer det inträffade att påverka dina ställningstaganden? Utforma förslag till revisionsberättelse med hjälp av bilagd mall.

4. Kampanjmakaren AB (24 poäng)

Bakgrund

Verksamheten i Kampanjmakaren AB utgörs av tillverkning och försäljning av reklamartiklar i form av profilkläder och andra profilartiklar. Bolaget räknar med att omsätta ca 270 Mkr under 2009 och antalet anställda uppgår till ca 200.

Bolaget ägs av tre personer som ingår i styrelsen. VD är Bengt Sandberg och ekonomichef är Agneta Hansson. Räkenskapsår är kalenderår och bolaget tillämpar BFNAR. Du har varit vald revisor i bolaget sedan 2007.

Deluppgift 4.1

Bolaget har under ett antal år haft det ganska kärvt och i samband med bokslutet 2008 förde du många och djupa diskussioner med bolagets företrädare för att avgöra om förutsättningen för fortsatt drift uppfylldes. Trots att situationen inte såg bra ut så fanns det dock ett antal positiva indikationer. Under början av 2009 fick bolaget flera nya kontrakt som innebar att såväl omsättning som resultat ökade markant och likviditetsprognosen visade på ett stadigt positivt kassaflöde. Frågan om fortsatt drift ställdes därför aldrig på sin spets.

Under de kärva åren har bolaget ackumulerat skattemässiga underskott och anser nu att de under 2009 skulle kunna redovisa delar av dem som en tillgång eftersom bolaget kommer att visa positivt resultat under 2009.

Uppgift (8 p)

- Under vilka förhållanden ska värdet av de skattemässiga underskotten redovisas som en tillgång?
- Ge två exempel på granskningsmoment du måste genomföra i din revision avseende aktiverade underskottsavdrag (koppla till räkenskapspåståenden)
- Hur skulle redovisningen i de finansiella rapporterna påverkas om ägarna och styrelsen kommit fram till att förutsättningarna för fortsatt drift ej uppfylldes vid upprättandet av årsredovisningen?

Deluppgift 4.2

Du har fått ett antal förfrågningar från Kampanjmakaren AB avseende olika tjänster de vill att du ska utföra utöver revisionen. Uppdragen är komplicerade och kan komma att kräva större insatser och eventuellt medverkan av specialister och du måste därför pröva ditt oberoende.

Uppgift (4 p)

Vid vilka tidpunkter, och varför, under revisionsuppdragets genomförande ska oberoendeanalys utföras och dokumenteras?

Deluppgift 4.3

Kampanjmakaren AB har ett stort intresse för kvalitetssäkring och inser hur viktiga sådana frågor kan vara för affärsverksamheten. Bolaget har nyligen startat ett projekt för kvalitetssäkring enligt ISO-standard och vill även arbeta vidare med intern kontroll- och hållbarhetsfrågor. I en diskussion med VD Bengt Sandberg ber han dig om hjälp med att hitta en modell för intern kontroll som han skulle kunna använda som utgångspunkt för sitt arbete med dessa frågor.

Uppgift (6 p)

Beskriv kort det ramverk för intern kontroll som tagits fram av the Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission.

Deluppgift 4.4

Eftersom staden där Kampanjmakaren bedriver sin verksamhet är relativt liten är det vanligt att du och dina kunder träffar på varandra i olika sammanhang och ofta har ni ett gemensamt umgänge. Detta leder ibland till förfrågningar avseende nya uppdrag.

Uppgift (6 p)

En av dina kunder vill veta om du kan åta dig några nya uppdrag som:

- a. Styrelseledamot i den bostadsrättsförening ni båda bor i
- b. Revisor i en redovisningsbyrå där du redan är revisor i några få av redovisningsbyråns kunder. Ditt revisionsarvode för dessa kunder motsvarar 2 % av din omsättning
- c. Kassör och styrelseledamot i den idrottsförening där din kund är ordförande i styrelsen. Du har ett arvode om 50 tkr från denna revisionskund.